Пролетарыі ўсіх краін, єднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 125 (7686) | Пятніца, 7 ліпеня 1944 г. | Цана 20 к.

5 ліпеня войскі 3-га Беларускага фронта авалодалі горадам і буйным чыгуначным вузлом Маладзечна—важным апорным пунктам абароны немцаў, які прыкрывае шляхі на Вільна і Ліда.

Войскі 1-га Беларускага фронта 6 ліпеня авалодалі важным апорным пунктам абароны немцаў і буйным чыгуначным вузлом—горадам Ковель.

Слава героям наступлення!

Смерць нямецкім захопнікам!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Генералу арміі ЧЭРНЯХОЎСКАМУ

Войскі 3-га БЕЛАРУСКАГА фронта, у выніку імклівай атакі танкавых злучэнняў, конніцы і пяхоты, авалодалі горадам і буйным чыгуначным вузлом МАЛАДЗЕЧНА — важным апорным пунктам абароны немцаў, які прыкрывае шляхі на ВІЛЬНА і ЛІДА.

У баях за авалоданне МАЛАДЗЕЧНА вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта КРЫЛОВА, генерал-палкоўніка ГАЛІЦКАГА, генерал-маёра ВАРАБ'ЁВА, генерал-маёра ПЕРАКРЭСТАВА; танкісты Маршала бронетанкавых войск РОТМІСТРАВА, генерал-лейтэнанта танкавых войск ОБУХАВА, генерал-маёра танкавых войск ФАМІНЫХ, палкоўніка КРЭМЕРА, падпалкоўніка СОКАЛАВА, маёра КУПІНА, падпалкоўніка ШУККАКІДЗЕ, падпалкоўніка ЯБЛАКАВА; кавалерысты генерал-маёра БРЫТКЕЛЬ, генерал-маёра КАЛЮЖНАГА; артылерысты генерал-маёра артылерыі НЕФЕДАВА, палкоўніка БАРЫШЭВА і сапёры палкоўніка РАБІНОВІЧА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне МАЛАДЗЕЧНА, прадставіць да прысваення назвы «МАЛАДЗЕЧАНСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 5 ліпеня, у 23 гадзіны 30 хвілін, сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 3-га Беларускага фронта, якія авалодалі МАЛАДЗЕЧНА, — дванаццацю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне МАЛАДЗЕЧНА.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

5 ліпеня 1944 года.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Маршалу Совецкага Саюза РАКАСОЎСКАМУ

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта сёння, 6 ліпеня, авалодалі важным апорным пунктам абароны немцаў і вялікім чыгуначным вузлом—горадам КОВЕЛЬ.

У баях за авалоданне КОВЕЛЕМ вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта ГУСЕВА, генерал-маёра АНАШКІНА, генерал-маёра КУЗЬМІНА, палкоўніка ЦВІНТАРНАГА, палкоўніка БУЛГАКОВА, палкоўніка ВЫДРЫГАНА, генерал-маёра ЧАРНОВА, палкоўніка ЗАІКІНА; артылерысты генерал-маёра артылерыі ГОДЗІНА, генерал-маёра артылерыі БІЦЮЦКАГА, палкоўніка ЕЛАВАЦКАГА, падпалкоўніка БАЛАГУРАВА; лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі ПАЛЬНІНА, палкоўніка ГРАШЧАНКА, падпалкоўніка СМІРНОВА і сапёры палкоўніка КІСЛЯЁВА, падпалкоўніка СОКАЛАВА, маёра СОКАЛАВА.

У азнаменаванне дасягнутага поспеху злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне КОВЕЛЯ, прадставіць да прысваення назвы «КОВЕЛЬСКІХ» і да ўзнагароды ордэнамі.

Сёння, 6 ліпеня, у 22 гадзіны сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 1-га Беларускага фронта, якія авалодалі КОВЕЛЕМ, — дванаццацю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне КОВЕЛЯ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

6 ліпеня 1944 года.

Па дзве-тры нормы ў дзень

ХОЙНІКІ. (**Наш кар.**). Гістарычны загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна аб вызваленні роднай сталіцы — слаўнага горада Мінска выклікаў у калгаснікаў раёна прыліў велізарнай радасці, сілы і энергіі. Калгаснікі, звенні, брыгады, калгасы сталі на стаханаўскую вахту ў чэсць Мінскіх дывізій.

З кожным днём у калгасах шырыцца соцыялістычнае спаборніцтва. Калгаснікі змагаюцца за хутчэйшае правядзенне ўборкі сена, здачы яго дзяржаве. На 5 ліпеня калгасы раёна скасілі ўжо 6.044 гектары і застагавалі сена з плошчы 4.000 гектараў.

Першынство ў соцыялістычным спаборніцтве па сенаўборцы занялі калгасы Валокскага сельсовета, дзе скошана 60 процантаў усёй плошчы сенажацей і амаль усё сена застагавана. Паспяхова ідзе сенаўборка таксама ў калгасах Карчоўскага, Дварышчанскага і Стралічаўскага сельсоветаў.

Многія калгаснікі і калгасніцы, якія працуюць на ўборцы сенажацей, значна павысілі прадукцыйнасць працы. Калгасніца арцелі «Будаўнік» Паліна Нешчарэц давяла норму выпрацоўкі да 200 процантаў. На 250 і больш процантаў выконвае свае заданні калгасніца сельгасарцелі імені Сталіна Ганна Кардаш.

Мінск, Старшыні Соўнаркома Беларускай ССР таварышу ПАНАМАРЭНКА

Просім перадаць працоўным Беларускай ССР нашы гарачыя віншаванні з прычыны вызвалення ад нямецкіх захопнікаў сталіцы Беларусі—горада Мінска. Шчыра жадаем Вам хутчэй залячыць раны, нанесеныя фашысцкімі іэвергамі, і аднавіць свой цудоўны горад.

Сакратар Курскага абкома ВКП(б) ДАРОНІН.

Старшыні Соўнаркома БССР таварышу ПАНАМАРЭНКА

Шлём Вам брацкае прывітанне ў сувязі з вызваленнем горада Мінска — сталіцы Беларусі.

Намеснік Старшыні Соўнаркома Эстонскай ССР ВЕЙМЕР.

Усе сілы на дапамогу Чырвонай Арміі!

Пад кіраўніцтвам геніяльнага палкаводца, Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна воіны Чырвонай Арміі ламаюць супраціўленне нямецка - фашысцкіх войск, трушчаць яго тэхніку і абарончыя ўмацаванні, гоняць ненавісных гітлераўцаў на захад.

Вызваляецца ад чорнай фашысцкай навалы беларуская зямля. Чырвоныя совецкія сцягі лунаюць над Гомелем, Магілёвам, Мозырам, Віцебскам, Вілейкай — абласнымі цэнтрамі нашай рэспублікі. 3 ліпеня—у дзень трэцяй гадавіны гістарычнай прамовы таварыша Сталіна — узвіўся сцяг перамогі, сцяг свабоды і радасці над нашай сталіцай — Мінскам.

Чырвоная Армія наступае на шырокім фронце. Яна ідзе ўсё далей, на захад. Горад Маладзечна вярнуўся ў сям'ю совецкіх гарадоў, і воіны Чырвонай Арміі рушаць далей, наперад.

Вялікую дапамогу наступаючай Чырвонай Арміі аказваюць нашы слаўныя беларускія партызаны і партызанкі. Днём і ноччу яны б'юць нямецка-фашысцкіх захопнікаў у іх тылу, не даюць гітлераўцам падвозіць боепрыпасы і жывую сілу да лініі фронта, пускаюць пад адкос воінскія эшалоны ворага, узрываюць масты, громяць і знішчаюць нямецкія гарнізоны. Скрозь і ўсюды партызанскія ўдары па ворагу зліваюцца з грознымі ўдарамі Чырвонай Арміі.

Настане час, калі паранены нямецкі звер будзе канчаткова дабіты ў сваёй уласнай бярлозе.

А для гэтага кожны рабочы, калгаснік, совецкі інтэлігент — увесь совецкі тыл штодзённа і штогадзінна павінен дапамагаць наступаючым воінам Чырвонай Арміі, працаваць, не пакладаючы рук, даваць фронту ўсё неабходнае для канчатковага разгрому ворага.

Совет Народных Камісараў Беларускай ССР, Прэзідыум Вярхоўнага Совета Беларускай ССР і Цэнтральны Камітэт Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі ў сваім звароце ад 4 ліпеня гэтага года да беларускага народа заклікаюць:

«**Дапамагайце ўсімі сіламі наступаючым войскам Чырвонай Арміі,** рамантуйце і падтрымлівайце ў праезджым стане дарогі, рамантуйце масты, дапамагайце аднаўляць сувязь, арганізуйце падвоз боепрыпасаў, фуражу, харчавання да перадавых часцей.

Акружайце ўвагаю і клопатамі воінаў Чырвонай Арміі, арганізуйце клапатлівы догляд раненых воінаў.

Мабілізуйце ўсе свае сілы на хутчэйшае аднаўленне фабрык, заводаў, калгасаў, МТС, соўгасаў, жыллёвых будынкаў, школ, бальніц і іншых культурных устаноў. Гэта цяжкая задача, але беларускі народ вырашыць яе за самы кароткі тэрмін. Уся краіна, усе брацкія народы дапамагаюць і дапамогуць беларускаму народу хутчэй аднавіць разбураную немцамі гаспадарку, аднавіць культурныя ўстановы і ліквідаваць вынікі нямецкай акупацыі.

Будзьце пільнымі, выкрывайце агентаў ворага, якія прытаіліся.

Ахоўвайце ўцалелыя ад разбурэння фабрыкі, заводы, культурныя ўстановы, сродкі сувязі, электрастанцыі, станкі, абсталяванне і іншую маёмасць, якая з'яўляецца народным багаццем.

Акружайце ўвагаю і клопатамі сем'і воінаў Чырвонай Арміі і партызан, а таксама інвалідаў Айчыннай вайны».

Няма сумнення, што доблесныя партызаны і партызанкі, усе працоўныя акупіраваных раёнаў Беларусі, у адказ на заклік свайго ўрада і партыі, падвояць і патрояць удары па адступаючых нямецка-фашысцкіх нягодніках.

Усе сілы на дапамогу фронту, на разгром ворага!

Ад Совецкага Інформбюро

З АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 5 ЛІПЕНЯ

На працягу 5 ліпеня войскі КАРЭЛЬСКАГА фронта вялі наступальныя баі, у ходзе якіх авалодалі раённым цэнтрам Карэла-Фінскай ССР—САЛЬМІ і занялі некалькі другіх насялёных пунктаў.

Войскі 3-га БЕЛАРУСКАГА фронта 5 ліпеня ў выніку імклівай атакі авалодалі горадам і буйным чыгуначным вузлом МАЛАДЗЕЧНА, а таксама з баямі занялі больш 150 другіх насялёных пунктаў, у тым ліку раённы цэнтр Вілейскай вобласці горад і чыгуначную станцыю СМАРГОНЬ, буйныя насялёныя пункты ЧЭРЭМШЫЦА, МОКШЫЦА, СЛАБАДА, МІШУТЫ, МІЦКЕВІЧЫ, АЛЯНЕЦ, БЕЛЁВА, ВЕНЗЕЛЁВА, РАКАЎ, ВОЛМА.

На паўднёвы захад і поўдзень ад горада МІНСК нашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і занялі больш 100 насялёных пунктаў, у тым ліку буйныя насялёныя пункты ДЗЕМІДОВІЧЫ, ЛЕДНІКІ, САМАХВАЛАВІЧЫ, ПЯЦЁЎШЧЫНА, СКВАРЦЫ, ДАБРЫНЁВА, КАРМА, ДАНІЛОВІЧЫ і чыгуначныя станцыі КАЛЯДЗІЧЫ, ВОЎКАВІЧЫ, ФАНІПАЛЬ. На ўсход ад горада МІНСК нашы войскі знішчалі рэшткі акружаных злучэнняў 12, 27 армейскіх і 39 танкавага корпусаў немцаў.

На БАРАНАВІЦКІМ напрамку нашы войскі, перамагаючы супраціўленне праціўніка, працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх занялі больш 50 насялёных пунктаў, у тым ліку ЛОГВІШЧА, КАМЕНКА, КУХЦІЦЫ, КВАЧЭ, ЯДВЕЖ, ШЭВЕЛЕ, ЗУБЯЛЕВІЧЫ, СІНЯЎКА, ЛАПАЦІЧЫ.

У раёне сярэдняга цячэння ракі ПРЫПЯЦЬ на захад ад горада МОЗЫР нашы войскі авалодалі раённым цэнтрам Палескай вобласці горадам ТУРАЎ, вузлавой чыгуначнай станцыяй СТАРУШКІ, а таксама занялі больш 30 другіх насялёных пунктаў, сярод якіх буйныя насялёныя пункты ГЕРМАНАВА СЛАБАДА, НАВАСЁЛКІ, БОБРЫК, МІХЕДАВІЧЫ, КАПЦЭВІЧЫ, БРЫНЁЎ, ДАРАШЭВІЧЫ, ЛАСКАВІЧЫ, РУДНЯ, БАРКІ і чыгуначныя станцыі ФІЛІПАВІЧЫ, ЗАПОЛЛЕ, МУЛЯРАЎКА, КАПЦЭВІЧЫ.

На другіх участках фронта—без істотных змен.

За 4 ліпеня нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 28 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 19 самалётаў праціўніка.

З АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 6 ЛІПЕНЯ

На працягу 6 ліпеня на захад ад горада ПЕТРАЗАВОДСК войскі КАРЭЛЬСКАГА фронта, перамагаючы супраціўленне і інжынерныя загароды праціўніка на лясных дарогах і міжвазёрных дэфіле, працягвалі весці наступальныя баі і занялі некалькі насялёных пунктаў і сярод іх ОНГА—МУКСА, КАМЕНЬ—НАВАЛАК, ВАХТОЗЕРА, ЛАХТА, ІСАКАЛА, ПАЛОЯРВІ, КІРКОЙОКІ, БРАУСУ.

На поўнач і на паўночны захад ад горада ПОЛАЦК нашы войскі вялі наступальныя баі, у ходзе якіх занялі больш 150 насялёных пунктаў, у тым ліку ВЯЛІКАЯ ШЧАПЕРНЯ, ЗАЕНКІ, ГЛІСКАЎКА, ВЛАДЫЧЫНА, ЗВАНАЕ, БАРАВУХА, КЕЎЛЫ, СЛАБАШЧУКІ, КАЧАРЭЖЫНА, ЗАБОР'Е, ЯКУБІНКІ, КАНЦАВАЯ і чыгуначныя станцыі ТАЛМАЧЭУСКАЯ, СУХОЙ БОР, БУЛАЎСКІ, БАРАВУХА, АДАМАВА.

На паўночны захад і на захад ад горада МІНСК нашы войскі, развіваючы наступленне, авалодалі раённым цэнтрам Вілейскай вобласці СВІР, раённымі цэнтрамі Баранавіцкай вобласці горадам ВАЛОЖЫН, горадам ІВЕНЕЦ, а таксама з баямі занялі больш 300 іншых насялёных пунктаў і сярод іх вялікія насялёныя пункты ВЯЛІКІЯ СТАЛПЯНЕТЫ, ЗНАХАРЫ, МІХАЛІШКІ, НЕСТАНІШКІ, ГЕРВЯТЫ, АНДРЭЕЎЦЫ, ЖОДЗІШКІ, ВАЛЕЙКАВІЧЫ, СОЛЫ, БІЛЕВІЧЫ, МІХНЕВІЧЫ, БЕНІЦА, МАРКАВА, ЛЕБЕДЗЕЎ, ЛОСК, ГАРОДЗЬКІ, ДОРЫ, БАРАВІКАЎШЧЫЗНА і чыгуначныя станцыі ЗАЛЕССЕ, ПРУДЫ, ПАЛАЧАНЫ, ГАРОДЗЬКІ.

На паўднёвы захад ад горада МІНСК нашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і авалодалі раённым цэнтрам Мінскай вобласці горадам Дзяржынск, а таксама занялі больш 100 іншых насялёных пунктаў і сярод іх вялікія насялёныя пункты ПУТЧЫНА, ВАЛАЎНІКІ, БАРАВАЯ, РУДЗІЦА, ВІШНЕЎКА, ПАЛАНЕВІЧЫ, ЧУРЫЛЫ, МЕЛЬКАВІЧЫ і чыгуначныя станцыі КОЙДАНАВА, НЕГАРЭЛАЕ.

На ўсход ад горада МІНСК нашы войскі працягвалі весці паспяховыя баі па ліквідацыі акружонай групіроўкі праціўніка. У ходзе баёў нашымі войскамі знішчана больш 5.000 нямецкіх салдат і афіцэраў. У поўным складзе здаўся ў палон 195 полк 78 штурмавой дывізіі немцаў начале з камандзірам палка палкоўнікам Ольдэнберг.

На БАРАНАВІЦКІМ напрамку нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і контратакі праціўніка, працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх авалодалі раённым цэнтрам Баранавіцкай вобласці горадам ЛЯХОВІЧЫ, а таксама занялі некалькі іншых насялёных пунктаў і сярод іх ІШКОЛДЗЬ, ПЕТКЕВІЧЫ, СНУЎ, ПАДЛЯСЕЙКІ, МЫСЛАБОЕ, РУСІНАВІЧЫ і чыгуначную станцыю РЭЙТАНАЎ.

У раёне сярэдняга цячэння ракі ПРЫПЯЦЬ, на захад ад горада МОЗЫР, нашы войскі авалодалі раённым цэнтрам Палескай вобласці горадам і чыгуначнай станцыяй ЖЫТКАВІЧЫ.

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта 6 ліпеня авалодалі важным апорным пунктам абароны немцаў і вялікім чыгуначным вузлом—горадам КОВЕЛЬ.

На другіх участках фронта — без істотных змен.

За 5 ліпеня нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 27 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 22 самалёты праціўніка.

БРАЦКАЕ ПРЫВІТАННЕ БЕЛАРУСКАМУ НАРОДУ!

Рэдакцыя газеты «Совецкая Беларусь» атрымала рад прывітанняў ад славянскіх грамадскіх дзеячоў у сувязі з вызваленнем сталіцы рэспублікі—горада Мінска і рада абласцей Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Прывітанні атрыманы ад генерал-лейтэнанта Гундарава, доктара А. Стаянава, Божыдар Масларыча, Валенціна Мачалава.

Велізарная заслуга беларускага народа

Войскамі 3-га і 1-га Беларускіх франтоў вызвалены Мінск! Вызвалена сталіца беларускага народа, другая сталіца славянскіх народаў з ліку тых, што былі пад пятой Гітлера. Хто не падзеліць радасці беларускага народа, які дачакаўся свайго вызвалення! У каго ў Варшаве, Празе, Белградзе, Сафіі — у сталіцах славянскіх дзяржаў, дзе яшчэ гаспадарыць нямецкая погань, не напоўніцца радасцю і надзеяй сэрца ад весткі пра вызваленне Мінска! У каго не вырвецца слова захаплення гераічнай Чырвонай Арміяй!

На працягу трох год Айчыннай вайны свет ужо многа бачыў выдатных бітваў Чырвонай Арміі, але такога імклівага і знішчальнага наступлення, якое праводзіцца Беларускімі франтамі, не было. Зараз, пакуль франты знаходзяцца ў разгары бітваў, ніхто не можа яшчэ меркаваць пра асаблівыя прычыны гэтых здзіўляючых поспехаў, але можна думаць, што велізарная заслуга ў гэтым самога беларускага народа. Беларускі народ быў адным з перадавых у арганізацыі партызанскага руху на працягу ўсіх трох год вайны. На рахунку беларускіх партызан — сотні тысяч знішчаных немцаў, тысячы разгромленых гармат, танкаў, аўтамашын, узарваных мастоў, спаленых складаў, пушчаных пад адкос паяздоў. На Беларусі былі створаны першыя партызанскія раёны і краі. Партызаны Беларусі грунтоўна расхіствалі тылы гітлераўскіх армій і ўсімі сіламі дапамагалі Чырвонай Арміі.

Гэта, трэба меркаваць, аказала ўплыў на правядзенне тых выдатных манеўраў войск Беларускіх франтоў, баёў на акружэнне і знішчэнне нямецкіх дывізій, здзіўляючых тэмпаў наступлення, сведкамі якіх мы з вамі зараз з'яўляемся. Тым больш чэсць і слава вызваленаму беларускаму народу, тым больш яго прыклад павінны пераймаць усе славянскія народы, якія так прагна чакаюць свайго вызвалення. Выдатныя поспехі Чырвонай Арміі ў Беларусі сведчаць аб тым, што набліжаецца дзень вызвалення і ўсіх славянскіх народаў.

Слава Чырвонай Арміі, якая вызваліла сталіцу Беларусі!

Слава беларускім партызанам, якія дапамагаюць Чырвонай Арміі ў вызваленні сваёй Радзімы!

Слава геніяльнаму кіраўніку Чырвонай Арміі Маршалу Совецкага Саюза таварышу Сталіну!

Аляксандр ГУНДАРАЎ,
генерал-лейтэнант, старшыня Усеславянскага камітэта.

Увесь свет з захапленнем сочыць за наступленнем Чырвонай Арміі

Чырвоная Армія ўступіла ў Мінск! Надыйшоў час вызвалення Беларусі! Пасля Украіны яшчэ адзін славянскі народ вызваляецца ад нямецкага гнёту.

Беларусь страціла сваю свабоду з прычыны вераломнага нападу фашысцкай Германіі ў 1941 годзе. Нямецкія захопнікі ліквідавалі дзяржаўную самастойнасць Беларусі. Немцы чынілі ў Беларусі страшэнныя варварствы, але беларускі народ не скарыўся і павёў бязлітасную партызанскую вайну супроць гітлераўскіх нягоднікаў.

Партызаны-беларусы прычынілі велізарныя страты нямецкім захопнікам і не складуць зброі да таго часу, пакуль не будуць знішчаны нямецкія акупанты ўсе да аднаго, як да гэтага заклікаў таварыш Сталін.

Рушыліся хвалёныя бастыёны ўмацаванай лініі нямецкай абароны Віцебск — Магілёў — Жлобін. Вызвалены Мінск! І ўсё гэта за некалькі дзён.

Слаўнае лета 1944 года! Не вытрымаў і «Атлантычны вал», у ім зрабілі вялікую прабоіну, адкрылі шырокія вароты ў Еўропу. Ідзе наступленне з Усходу, Захаду і Поўдня. Увесь свет з захапленнем сочыць за наступленнем Чырвонай Арміі, якая паказала свету выдатныя ўзоры ваеннага майстэрства пад кіраўніцтвам генералаў і камандзіраў, выхаваных вялікім палкаводцам Маршалам Совецкага Саюза Сталіным.

Ідзе бой на знішчэнне лютага ворага славянства і ліквідацыю палітыкі дранг нах Остэн.

Няхай жыве славянская салідарнасць!

Няхай жыве вялікі правадыр народаў таварыш Сталін, які адкрыў вялікія прынцыпы сталінскай дружбы народаў!

Доктар А. СТАЯНАЎ,
балгарскі грамадскі дзеяч, член Усеславянскага камітэта.

Вызваленне Мінска—прадвеснік блізкай пагібелі Гітлера

Мінск узят!.. Мінск вызвален!.. Мінск — гэта дарога на Берлін... Цяпер чарга за Варшавай, Прагай, Белградам, Загрэбам і Люблянай... Будзе і гэта. Заходняя страла Чырвонай Арміі, палётам якой кіруе Маршал Сталін, ляціць наперад.

Мінск зноў совецкі... Мінск, сталіца Беларусі дыша вольна...

Камандзіры ўзброеных славян на тэрыторыі СССР — Берлінг, Свабода і Месіч многа працуюць над тым, каб павесці сваіх байцоў, якія ірвуцца ў бой, на вызваленне сваёй радзімы з-пад гітлераўскага гнёту. Усіх байцоў узняў на ногі вызвалены Мінск.

Пасля вызвалення Мінска народы Югаславіі яшчэ больш накіроўваюць свае позіркі на совецка-германскі фронт. Яны не зводзяць воч з партрэта Вярхоўнага Галоўнакамандуючага ўзброенымі сіламі Совецкага Саюза, мудрага і геніяльнага палкаводца, выратавальніка чалавецтва, Маршала Сталіна. Байцы народна-вызваленчай арміі Югаславіі ірвуцца насустрач воінам Чырвонай Арміі, і кожны дзень яны скарачаюць адлегласць, што раздзяляе іх. Яны з нецярпеннем чакаюць той радасны момант, калі абнімуць і пацалуюць сваіх славянскіх братоў, калі яны па-дружаску пацісмуць ім руку для таго, каб больш ніколі не расставацца.

Божыдар МАСЛАРЫЧ,
югаслаўскі грамадскі дзеяч, віцэ-старшыня Усеславянскага камітэта.

Зямля гарыць пад нагамі акупантаў!

Гарыць пад нагамі лютага ворага—немца—родная беларуская зямля. Ахоплены жахам, кідаецца ашалелы звер, але ад магутных, сакрушальных ударaў доблеснай Чырвонай Арміі яму не ўцячы.

Імкліва ідзе вялікая, магутная, родная Чырвоная Армія ўсё далей і далей на захад! Гора ворагу! Вораг думаў анямечыць, паставіць на калені, знішчыць і заняволіць беларускі народ. Але хутчэй камень будзе плаваць, а хмель тануць, чым беларусы будуць рабамі немцаў.

Буру гневу, нянавісці і агіды да сябе выклікаў заклятьі немец у беларускага народа. Помста, свяшчэнная помста за пакуты, кроў, за разбурэнні і гора нашых совецкіх людзей.

Мы ідзём праз Мінск на Берлін, каб прад'явіць поўны рахунак ворагу і назаўсёды адбіць у яго ахвоту нападаць на свяшчэнныя совецкія землі.

Хай дрыжыць вораг! Мы нічога не забудзем і не даруем.

Смерць нямецкім захопнікам!

Слава доблеснай Чырвонай Арміі, якая нясе вызваленне Беларусі!

Слава народным мсціўцам — беларускім партызанам і партызанкам!

Слава старэйшаму брату — вялікаму рускаму народу!

Слава роднаму палкаводцу, Маршалу Совецкага Саюза Іосіфу Сталіну!

Валенцін МАЧАЛАЎ,
член прэзідыума і адказны сакратар Усеславянскага камітэта.

Новай магутнай хваляй соцыялістычнага спаборніцтва адказваюць працоўныя Беларусі на вызваленне роднага Мінска

У адказ на поспехі беларускіх франтоў

Рабочыя суднарамонтнага завода № 18 ваенна-аднаўленчага атрада Днепра-Дзвінскага рачнога басейна адказваюць на бліскучыя поспехі Беларускіх франтоў, на вызваленне сталіцы БССР — Мінска — узмоцненымі тэмпамі работы. Суднарамонтнікі бяруць на сябе новыя, дадатковыя соцыялістычныя абавязацельствы. Брыгада кацельшчыкаў тав. Белага рашыла адзначыць бліскучыя поспехі Чырвонай Арміі датэрміновым увядзеннем у строй чатырох параходаў, будаўніцтва якіх было пачата яшчэ да вайны.

І вось упершыню пасля некалькіх год цішыні зноў застукалі малаткі кацельшчыкаў. Зашумелі лісты абшыўкі, карпусы абраслі рыштаваннямі. Заблішчэлі праменні электразваркі. Ні хвіліны не траціць дарэмна! — такое жаданне рабочых, гэтага патрабуе ўстаноўлены графік. Час у кацельшчыкаў на строгім уліку. Згодна графіка, адну аперацыю трэба было закончыць 24 чэрвеня ў 22 гадзіны. Дакладна ў гэты час уся работа была завершана. Рознай работы засталося яшчэ нямала, але кацельшчыкі прымаюць усе захады, каб укласціся ў тэрміны. Брыгада тав. Белага ўзялася на справе даказаць, на што здольны совецкі чалавек, які любіць сваю Радзіму, як трэба сапраўды дапамагаць фронту.

На барту кожнага судна вялізнымі літарамі напісан тэрмін заканчэння работ. Графік патрабуе ад кожнага рабочага брыгады строгай вытворчай дысцыпліны, аператыўнасці—ад кіраўнікоў. У брыгадзе людзі рознай кваліфікацыі: ёсць зусім без кваліфікацыі і ёсць такія, што працавалі на заводзе многа год. Усіх еднае адно жаданне—зрабіць сваю работу хутчэй і лепш. Гэта людзі, якія ні перад чым не спыняюцца, калі гэтага патрабуюць інтарэсы фронта і радзімы.

Усяго толькі пару дзён таму назад прыбыў на рамонт параход «Нева». Неабходна было адрамантаваць электразваркай дымагарныя трубы катла ў задняй рашотцы. Размер камеры ¹/₃ метра Не толькі павярнуцца, але залезці туды цяжка. Зварваць шчытком нельга. Таварышы Белы і Цецяроў парашылі зварваць без шчытка. Гэта была цяжкая праца, але работа была выканана ў тэрмін. Параход своечасова пайшоў у рэйс. Добра працуе тав. Вярэнчыкаў — удзельнік будаўніцтва, тав. Раманкоў — майстар судначых пабудоў. Вызначаюцца сваёй працай і малады кацельшчык Іжгузін, і рад іншых таварышоў. Перадавы калектыў з чэсцю змагаецца за выкананне ўзятых абавязацельстваў. Ён адзначае бліскучыя поспехі Чырвонай Арміі доблеснай стаханаўскай працай.

Н. БЕСАРАБСКІ.

Высокаякаснае сена дзяржаве

Калгаснікі сельгасарцелі «Будаўнік», Хойніцкага раёна, у чэсць Мінскіх дывізій рашылі датэрмінова выканаць план здачы сена дзяржаве. Першае высокаякаснае сена яны накіравалі на здатачны пункт. Здадзена ўжо 180 пудоў. Іх прыкладу паследвалі калгаснікі сельгасарцелі «Чырвоны Акцябр». Яны здалі дзяржаве 200 пудоў сена. 148 пудоў сена адправілі калгаснікі сельгасарцелі «Новае жыццё».

Дапамога Чырвонай Арміі

Вечарам 3 ліпеня з раённага цэнтра Брагін данеслася да нас радасная вестка: «Вызвален Мінск!» Маланкай яна абляцела кожны дом. Старыя, жанчыны прыходзілі ў канцылярыю калгаса, каб разам аддзякаваць таварышу Сталіну за вызваленне нашай беларускай зямлі і яе сталіцы — Мінска.

Наш адказ Чырвонай Арміі і таварышу Сталіну—гэта стопудовы ўраджай. Мы змагаемся за яго кожны дзень, кожную гадзіну. Мая паляводчая брыгада спаборнічае з брыгадай гароднікаў за лепшы догляд пасеваў. Садова-гародняя брыгада правяла прапалку і шароўку двух гектараў капусты, аднаго гектара памідораў, двух гектараў махоркі, 0,80 гектара гарбузоў. Калгаснікі гэтай брыгады Дуня Ігнаценка і Аляксандра Рак выконваюць норму на 120 процантаў.

Наш калгас, які ў мірны час атрымаў урадавую ўзнагароду — ордэн Леніна, безупынна расце і мацнее цяпер, пасля вызвалення з фашысцкай няволі, аказвае ўсё большую дапамогу фронту.

Е. ЦІХАНЧУК,
брыгадзір калгаса імені Тэльмана, Брагінскага раёна.

Распілоўка лесу для аднаўлення цэхаў шклозавода імені Сталіна, дзе дырэктарам тав. Калешка (Гомельская вобласць).

НА ЗДЫМКУ: лепшыя стаханаўцы-распілоўшчыкі (злева направа) тт. Шыхавец Г. А., Нямкевіч П. А. і Карніенка Л. П., якія выконваюць нормы на 260—300 процантаў.

Фота **Л. Папковіча.**

Дадзім цэглу на будаўніцтва!

КАСЦЮКОВІЧЫ. **(Наш спец. кар.).** Новымі вытворчымі дасягненнямі адказваюць працоўныя раёна на паспяховае наступленне Чырвонай Арміі, якая вызваляе ад нямецкіх акупантаў беларускую зямлю.

Калектыў рабочых цагельна-ганчарнага прадпрыемства за кароткі час выпусціў ганчарнай пасуды агульнай ёмкасцю ў 48.000 літраў і каля 200.000 штук цэглы.

— Фашысцкія варвары,— гаворыць фармаўшчыца Аўтухова, — разбурылі нашы гарады і вёскі. Але нямецкія бандыты не ўцякуць ад расплаты. Вызвалены беларускі народ адновіць свае гарады і вёскі, зноў будзе ў нас радаснае і шчаслівае жыццё. Мы яшчэ больш напружым свае сілы і дадзім больш цэглы для аднаўлення вызваленых гарадоў.

Тав. Аўтухова стала на стаханаўскую вахту і пры плане 1.100 цаглін яна дала 1.200.

На 140 — 150 процантаў выконваюць нормы выпрацоўкі работніца Купцова, майстар Растаргуеў і загатоўшчыцы Карасцялёва і Пархоменка.

Змагаюцца за перавыкананне норм

ХОЦІМСК. **(Наш спецкор.).** Адбыўся сход калектыва Бяседавіцкага торфзавода. Рабочыя ўзялі на сябе абавязацельства павысіць нормы выпрацоўкі.

Брыгада Ганны Сотнікавай абавязалася перавыканаць план здабычы торфу на 75 процантаў, брыгада Маланні Люсікавай — на 50 процантаў.

Для Радзімы, для фронта

Страшэнныя раны нанеслі Клімавіцкаму раёну нямецка-фашысцкія захопнікі. Яны знішчылі прамысловыя прадпрыемствы, культурна-бытавыя ўстановы, дашчэнту разбурылі горад, дзесяткі вёсак. Нямецкія каты знішчылі і вывезлі ў Германію на катаргу 1.057 совецкіх грамадзян.

У цяжкіх умовах вайны працоўныя раёна паспяхова аднаўляюць жыццё, дапамагаюць Чырвонай Арміі ў хутчэйшым разгроме ворага.

За кароткі час у раёне адноўлена рад буйных і дробных прамысловых прадпрыемстваў, прадукцыя якіх ідзе на дапамогу фронту, на аднаўленне народнай гаспадаркі.

Совецкі ўрад адпусціў сродкі на аднаўленне школ і іншых культурна - бытавых устаноў. У раёне адкрыты сярэдняя школа, 17 няпоўных сярэдніх школ і 72 пачатковых школы, у якіх навучаецца 8.139 дзяцей. Апрача гэтага арганізаваны і працуюць школы фабрычна-заводскага навучання, фельчарска - акушорская школа, аднаўляецца зоатэхнікум. Для дзяцей сірот адкрыт дзіцячы дом, а таксама дом дзіцяці. Працуюць больніцы і медыцынскія ўчасткі.

Не пакладаючы рук, працуе над аднаўленнем арцельнай гаспадаркі калгаснае сялянства. З дапамогай партыйных, комсамольскіх і совецкіх арганізацый у раёне адноўлены ўсе калгасы і соўгас.

Нягледзячы на недахоп цягавай сілы, калгаснікі і калгасніцы засеялі больш 19.000 гектараў яравых культур. На палі вывезена каля 100.000 тон гною, 10.000 тон торфу, 2.123 цэнтнеры попелу і 187 цэнтнераў птушынага памёту.

Не шкадуючы сіл і энергіі, прапавалі ў полі ўсе—ад старога да малога. Сотні калгасніц рыдлёўкамі, матыкамі апрацоўвалі зямлю, толькі-б засеяць кожны кавалачак калгаснай зямлі.

Вялікую дапамогу калгасам аказалі адноўленыя машынна-трактарныя станцыі. Перадавыя МТС перавыканалі план вясеннепалявых работ. Напрыклад, Клімавіцкая МТС (дырэктар тав. Куйко) выканала план на 122 проценты.

На палях калгасаў дружна растуць азімыя і яравыя. Праводзіцца прапалка, ворыва папараў. Разгорнута будаўніцтва і рамонт пабудоў для грамадскай жывёлы. Паспяхова ідзе падрыхтоўка да ўборкі.

Калгаснікі і калгасніцы паставілі перад сабой задачу атрымаць у гэтым годзе высокі ваенны ўраджай, своечасова і поўнасцю забяспечыць Чырвоную Армію хлебам, мясам, гароднінай і ўсім неабходным для хутчэйшага разгрому лютага ворага.

У азнаменаванне паспяховага наступлення войск Беларускіх франтоў і вызвалення Чырвонай Арміяй горада Мінска, калгаснікі сельгасарцелі «3-ці Інтэрнацыянал» аплацілі ўсю суму падпіскі, на пазыку (83.000 рублёў) і звярнуліся з заклікам да ўсіх калгаснікаў раней вызваленых раёнаў Беларусі паследваць іх прыкладу.

Гэты зварот сустрэў гарачы водгук сярод усіх калгаснікаў раёна. Яны датэрмінова аплачваюць падпіску па пазыцы. Для канчатковай перамогі над ворагам патрэбна новае напружанне сіл усіх совецкіх людзей. Краіне патрэбны новыя сродкі на аднаўленне народнай гаспадаркі і на ваенныя выдаткі. Гэта добра разумеюць калгаснікі. І мы дабіліся, што па мабілізацыі сродак раён вышаў на першае месца ў рэспубліцы.

Усе гэтыя поспехі дасягнуты на аснове вялікай арганізацыйнай і палітычна-масавай работы сярод насельніцтва. Мы правялі рад нарад партыйнага, совецкага і фінансавага актыва. Агітатары ў калгасах і брыгадах расказалі калгаснікам аб значэнні мабілізацыі сродкаў для фінансавання ваенных патрэб краіны. Асабліва добра папрацавалі таварышы Сяргей Стайчанка, Анна Жураўлёва, Валенціна Салагуб, Любоў Азімава, Марыя Грабеннікава, Ілья Асіпенка.

Натхнёныя новымі поспехамі Чырвонай Арміі на франтах Айчыннай вайны, працоўныя нашага раёна аддадуць усе сілы на тое, каб хутчэй аднавіць народную гаспадарку і тым самым дапамагчы Чырвонай Арміі разграміць нямецкіх захопнікаў.

І. Д. ПІСАРАЎ,
старшыня выканкома Клімавіцкага раённага Совета дэпутатаў працоўных.
Магілёўская вобласць.

Газеты і часопісы для вызваленых раёнаў

У вызваленыя ад нямецкіх акупантаў раёны Совецкай Беларусі беларускае аддзяленне Саюздруку штодзённа пасылае сотні тысяч экземпляраў совецкіх газет і часопісаў. У раёны Віцебскай, Магілёўскай, Мінскай, Вілейскай, Баранавіцкай і іншых абласцей паслана ўжо больш 50.000 экземпляраў цэнтральных і рэспубліканскіх газет. Вызваленае насельніцтва зноў атрымала магчымасць чытаць газеты «Правда», «Известия», «Комсомольская правда», «Совецкая Беларусь», «Чырвоная змена».

Апрача таго, паслана 119 бібліятэчак палітычнай і мастацкай літаратуры, больш 600 геаграфічных карт Совецкага Саюза і краін свету, а таксама партрэты кіраўнікоў партыі і Совецкага ўрада.

Сярод пасланай літаратуры — «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)», «Статут ВКП(б)», Кніга таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчыннай вайне Совецкага Саюза», брашуры з дакладам таварыша Сталіна аб 26-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай рэвалюцыі, з першамайскім загадам таварыша Сталіна.

З мастацкай літаратуры пасланы творы «Радуга» Ванды Васілеўскай, «Хождение по мукам» Аляксея Талстога, «Непокорённые» Барыса Гарбатава і інш.

У раёны Мінскай области паслана звыш 6.000 экземпляраў газет, 21 бібліятэчка, 102 геаграфічныя карты і больш 200 партрэтаў кіраўнікоў партыі і ўрада.

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ
(1-шы Беларускі фронт)

За год прабывання на фронце снайпер Аляксандра Фёдараўна Касаткіна знішчыла 33 гітлераўцы. Яна ўзнагароджана ордэнамі Чырвонай Звязды, Славы 3-й ступені і медалью «За адвагу».
(Фотахроніка ТАСС).

Праходзіць збор сродкаў

КРЫЧАЎ. (Наш спец. кар.). У адказ на поспехі войск Беларускага фронту працоўныя Крычаўскага раёна рашылі сабраць сродкі на пабудову гарматнай батарэі для Крычаўскай артылерыйскай брыгады.

З вялікім патрыятычным уздымам праходзіць збор сродкаў. Совецкая патрыётка, настаўніца крычаўскай школы імені Леніна тав. Наркевіч унесла са сваіх зберажэнняў 7.000 рублёў. Калгасніца калгаса «Маяк», Бацвінаўскага сельсовета, тав. Ватага, муж якой знаходзіцца на фронце, унесла 5.000 рублёў.

За кароткі час на пабудову гарматнай батарэі ад працоўных раёна паступіла 590.000 рублёў грашыма і 500 рублёў аблігацыямі дзяржаўных пазык.

124 кінасеансы за два месяцы

МОЗЫР. (Наш кар.). У Мозырскім кінотэатры за апошнія два месяцы адбыліся 124 кінасеансы; іх глядзела больш 49.000 чалавек. Выключным поспехам карысталіся фільмы «Радуга», «Два байцы», «Сувораў», «Кутузаў», «Жыві, Совецкая Беларусь!» — яны дэманстраваліся па 7 — 9 раз. Днямі на экране будуць паказаны кінокарціны «Неба Масквы», «Паўночная зорка», новы амерыканскі фільм «Бітва за Расію» і іншыя.

Да 40-годдзя з дня смерці Чэхава будзе паказан фільм «Чалавек у футляры».

Тэатральная хроніка

Дзяржаўны Беларускі ансамбль песні і танца выехаў на гастролі ў цэнтр Палескай области горад Мозыр. Ансамбль дасць некалькі канцэртаў па абноўленай праграме. Гледачы ўбачаць у масавым выкананні артыстаў народныя беларускія танцы, пачуюць песні на сучасныя тэмы, песні беларускага народа.

* * *

Зараз у Рэчыцы знаходзіцца брыгада артыстаў тэатра аперэты БССР.

Зборнік песень беларускіх кампазітараў

Маскоўскае музыкальнае выдавецтва выдала «Зборнік песень беларускіх кампазітараў». У ім змешчаны песні кампазітара С. Палонскага «Песня аб Сталіне» словы К. Крапівы, «То' правадыр заклікае нас да помсты» словы П. Глебкі. Песні кампазітара А. Багатырова «За родную Беларусь» словы А. Астрэйкі, «Калі над краінай» словы П. Броўкі, «Мы вернемся» словы М. Танка.

Кампазітара І. Любана змешчаны песні «Помню, помню гэтыя ўсе» словы К. Крапівы, «Беларуская партызанская», словы А. Астрэйкі.

У зборніку надрукаваны таксама песні кампазітара Н. Аладава, Г. Пукста і Н. Сакалоўскага.

Усяго ў зборніку 14 песень. Яны прысвечаны гераічнай барацьбе вялікага беларускага народа супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Кніга па-мастацку аформлена.

Міжнародная інфармацыя

Паведамленне штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў

ЛОНДАН, 6 ліпеня. (ТАСС). У ранішнім паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца:

«Войскі саюзнікаў занялі чыгуначны вакзал у Ла-э-Дзю-Пюі і прасоўваюцца на поўдзень, адстойваючы ў праціўніка кожны фут тэрыторыі. Войскі саюзнікаў моцна ўтрымліваюць свае пазіцыі ў Карпіку. Праціўнік працягвае атакі.

На працягу ўчарашняга дня адбываліся жорсткія баі з вялікімі злучэннямі варожых знішчальнікаў над зонай баёў і на поўдзень і ўсход ад яе. Значны лік нашых знішчальнікаў і знішчальнікаў - бамбардыроўшчыкаў аказвалі энергічную падтрымку дзеянням нашых наземных часцей над усёй тэрыторыяй фронта».

ДЗЕЯННІ АМЕРЫКАНСКАЙ АВІЯЦЫІ

ЛОНДАН, 6 ліпеня. (ТАСС). Штаб амерыканскіх стратэгічных ваенна-паветраных сіл на еўрапейскім тэатры аперацый паведаміў, што злучэнні «Лятаючых крэпасцей» і «Ліберэйтараў» у суправаджэнні знішчальнікаў раніцой 5 ліпеня зрабілі налёт на аэрадромы ў Галандыі і Бельгіі на германскія базы самалётаў-снарадаў і другія аб'екты ў раёне Па-дэ-Кале.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 6 ліпеня. (ТАСС). Штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што на італьянскім фронце ў большасці сектараў адзначана ўпорнае супраціўленне праціўніка. Аднак, войскі саюзнікаў прасунуліся, у прыватнасці, у сектары на паўночны захад і паўночны ўсход ад Сіены. На фронце амерыканскай 5-й арміі адбываюцца баі ля Расін'яно—Марытымо і ў раёне Мантэкатані. Перадавыя часці англійскай 8-й арміі пагражаюць галоўнай дарозе, якая вядзе з Арэцо ва Фларэнцыю. Індыйскія часці дасягнулі прадмесця горада Умбэртыдэ ў даліне верхняга цячэння Тібра.

Учора авіяцыя саюзнікаў зрабіла налёт на Паўднёвую Францыю. Бамбардыраваны стаянкі варожых падводных лодак і портавыя збудаванні ў Тулоне, а таксама чыгуначныя станцыі ў Манпелье, Безье. Зроблен налёт на тылавыя камунікацыі праціўніка і яго базы забеспячэння ў Паўночнай Італіі.

НАЛЁТ НА СТАРТАВЫЯ СТАНЦЫІ САМАЛЁТАЎ-СНАРАДАЎ

ЛОНДАН, 5 ліпеня. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, англійскія бамбардыроўшчыкі «Галіфакс» і «Ланкастэр» удзень 4 ліпеня зрабілі налёт на стартавыя станцыі самалётаў-снарадаў у раёне Па-дэ-Кале. Бамбардыроўшчыкі дзейнічалі ў суправаджэнні знішчальнікаў і без страт вярнуліся на свае базы.

ЛОНДАН, 5 ліпеня. (ТАСС). Міністэрства авіяцыі паведаміла, што ў ноч на 5 ліпеня англійскія самалёты зрабілі вялікі налёт на стартавыя станцыі германскіх самалётаў - снарадаў у Паўночнай Францыі. Бамбардыроўка была зроблена пры добрай бачнасці і, паводле першых паведамленняў, была канцэнтраванай. Злучэнне самалётаў «Маскіто» атакавала завод сінтэтычнага гаручага ў Руры. Адбывалася мініраванне варожых вод. 13 самалётаў не вярнуліся на свае базы.

Апошні дзень падпальшчыкаў

Ноччу невялікая партызанская група пад камандаваннем маладога партызана Васіля абыйшла нямецкіх вартавых і ўвайшла ў вёску. Некалькі чалавек залеглі на гародах, а Клаўдзія з Антонам пайшлі ў разведку. Трэба было даскавала даведацца, колькі тут немцаў, дзе яны размясціліся, на якой вуліцы сканцэнтраваны іх аўтатранспарт.

Калі праз поўгадзіну разведчыкі даставілі весткі, комсамолец Васіль стаў дзейнічаць. Кулямётчыкаў Сямёна і Спірыдона ён паслаў на паўднёва-заходнюю ўскраіну вёскі. Тут праходзіла дарога, па якой павінны былі ўцякаць захопнікі пад націскам чырвонаармейскіх часцей.

— Фашыстаў многа,—сказаў Васіль. —Яны будуць праязджаць міма вас. Агонь адкрывайце па хвасту калоны. Трэба ўлічыць, што дзесь недалёка гітлераўскія факельшчыкі паставілі сваю аўтамашыну, каб уцячы, калі вёска будзе гарэць. Машыну растушкаць і вывесці са строю. Ідзіце.

Астатніх таварышоў камандзір размясціў на дахах дамоў. Дамы стаялі на скрыжаваннях і з іх можна было весці агонь уздоўж вуліцы.

— Наша задача,—гаварыў ён таварышам,—ва што-б там ні стала выратаваць вёску. Калі немцы пачнуць уцякаць, тут застануцца іх падпальшчыкі. Біце іх без майго сігнала. Непрыкметна адпаўзайцеся па месцах. Я ў дзеда Івана буду.

Васіль добра ведаў усіх жыхароў вёскі. Часта хадзіў ён сюды ў разведку, а з унучкай дзеда Івана шэравокай Кацяй у яго была вялікая дружба.

У дзеда Івана ў хаце было цёмна. Калі Васіль адчыніў дзверы, перад ім з'явіліся жалезныя вілы і хтосьці спытаў:

— Хто?

— У госці да Івана Міхайлавіча.

Вілы апусціліся. Дзед моцна абняў маладога партызана, і юнак адчуў дотык жорсткіх вусоў і пах самасаду.

— У час, сынок, у час. А мы тут сабраліся і думаем, як сваё дабро ад пагібелі выратаваць.

— А многа вас?

— Сем мужыкоў, ды тры бабы, сынок. Народ свой...

— Ды звар'яцелі вы, такі сход праводзіць! Поўная вёска немцаў, а яны з мітынгамі. Зойдуць фрыцы ненарокам—усім вам капут будзе. Разыходзьцеся па дамах, ды жыва. Выходзіць па аднаму.

Праз некалькі мінут у хаце нікога не засталося.

— А цяпер, дзядуля, пойдзем за зброяй. Дзесяць гранат у мяне ёсць, ты іх людзям раздай.

Світала, калі вёску напоўніў рокат матораў. Велізарныя нямецкія грузавікі спяшаліся па захад. А з поўдня і ўсходу даносілася магутная артылерыйская кананада. Гэта набліжаліся гвардзейскія палкі Чырвонай Арміі...

Васіль і Кацярына сядзелі на столі невялікага дома. Яны бачылі праз разбітае вакно, як са школы вышлі нямецкія афіцэры і ўселіся ў легкавыя аўтамашыны.

— Штаб,—прашаптала дзяўчына.

На ганку каля школы засталася група фрыцаў—іх пятнаццаць. Яны аб чымсьці гутарылі і паглядаюць на ўсход. Потым з групы адлучыліся двое, уселіся ў грузавік і пакацілі ў другі бок вёскі. У туж-ж хвіліну на адной з вуліц грымнулі выбухі, застрачылі аўтаматы...

— Нашы дзейнічаюць,—сказаў Васіль. —Глядзі, глядзі, што робіцца!

Раптоўная перастрэлка на ўскраіне вёскі нагнала паніку на немцаў. Яны замітусіліся. Некалькі фашыстаў кінуліся да матацыклаў, другія забеглі ў школу. З памяшкання раптам выскачыў салдат з пылаючым факелам, за ім другі, трэці... Яны кінуліся да хат, што стаялі побач.

Васіль націснуў на спускавы кручок аўтамата. Агнявая чарга паласнула па падпальшчыках. Некалькі гітлераўцаў паваліліся.

— Каця, бяжы да дзеда. Скажы, каб з мужыкамі праверылі школу.

— А ты куды?

— На суседнюю вуліцу.

Але і там ужо стралялі. Меткім агнём народныя мсціўцы касілі гітлераўскіх падпальшчыкаў.

А з поўначы ў вёску ўвайшлі чырвоныя конікі. Вёска была выратавана.

Заданне камандзіра атрада было выканана.

* * *

Баявая партызанская група тав. Васіля выратавала ад пагібелі вёску і знішчыла некалькі дзесяткаў гітлераўскіх захопнікаў. На беларускай зямлі ўсюды вораг сустрэне суровую ўсенародную помсту.

Міх. ХРЫСЦІЧ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

АТ00178. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.